

KURERKA

Przemyskiego Konsystorza biskupiego o. ł.

N^{ro.} I.

R. 1875.

WW. Rządcy kościołów ogłaszają, według potrzeby parafii, następującą dyspensę L. 148. od postu 40dniowego, którą na mocy Władzy od Ś. stolicy Apostolskiej otrzymanej u-Dyspenza na dzielimy. Pozwalamy używać potraw mięsnych w niedzielę, poniedziałki, wtorki i czwartki, z wyjątkiem wielkiego czwartku, ostrzegając, że nie wolno korzystającym z dyspensy przy tymże obiedzie pożywać ryb i mięsa razem. W inne dni jako i w czwartek wielki, z wyjątkiem piątku, pozwalamy jadać z nabiałem. Przez wszystkie dni wielkiego postu z wyjątkiem niedziel, raz tylko na dzień i to przy obiedzie, wolno jeść do sytości. Korzystający z tej dyspensy mają w dni, w które używają pokarmu mięsnego, odmówić pobożnie psalm: Zmiłuj się nademną Boże. Miserere; lub litanią loretańską. Nieumiejący czytać, odmówią 3 Ojcze nasz, tyleż Zdrowaś Marya, 1 wierzę w Boga i 5 razy „któryś cierpiał za nas rany.“

Oprócz tego upoważniamy wszystkich WW. Rządców parafii, spowiedników, do udzielania obszerniejszej dyspensy ze względów na drożyznę, niedostatek, choroby, częstokroć dla zachowania zgody w małżeństwach, dla usunięcia bolesnych nieporozumień między czeladzią a majstrami. Niech za obszerniejszą dyspensę, nakładają jeden pacierz na intencję Ojca Św.

Na mocy oświadczenia ś. Kongregacyi S. Officii z 20. Grudnia 1871. mogą z tej dyspensy korzystać zakony, które nie są związane osobnym ślubem wstrzemięźliwości od mięsnych pokarmów.

Z Konsystorza biskupiego ob. łac.

W Przemysłu 15. Stycznia 1875.

6557

MF 3017

6551

III

CZASOP.

1875

post
40dniowy.

L. 99.

Udzielamy do wiadomości i zastósowania się WW. Duchowieństwu następujący

W sprawie reskrypt wys. c. k. Namiestnictwa z 31. Grudnia 1874. L. 56694.

małżeństw c.

Według §. 36. statutu dla c. k. obrony krajowej i rozporządzenia wys. c. k.

k. oficerów

przeniesio-

Ministerium obrony krajowej z dnia 19. Listopada 1872. L. 13884./3591. IV. oficerowie

nich ze stałejprzeniesieni ze stałej armii do czynnej służby przy obronie krajowej, jak długo przysłuża

armii do czyn-

nej służby

przy obronie

krajowej.

im prawo powrotu do stałej armii, potrzebują do zawarcia związków małżeńskich zezwo-

lenia Jego Cesarskiej Mości, chcący się zrzec rzeczzonego prawa powrotu, winni swe zrze-

czenie się, poparte rewersem prawomocnem przez dwóch świadków podpisanem, przedło-

żyć przed zawarciem małżeństwa wys. c. k. Ministerstwu obrony krajowej, które w tym

względzie na podstawie ogólnych ustaw i przepisów o małżeństwach osób z obrony krajowej

orzekać ma.

Gdy niedawno zdarzyło się, że dano ślub oficerowi milicyi krajowej, mimo że

tenże nie uzyskał potrzebnego pozwolenia od c. k. Ministerium obrony krajowej, upra-

sza się przewielebny Konsystorz w skutek odezwy c. k. komendy obrony krajowej z 28.

Listopada 1874. L. 4018. o pouczenie Duchowieństwa parafialnego, że bez rzeczzonego po-

zwolenia czynnym oficerom obrony krajowej ślubów dawać nie wolno, że zaś dla ofice-

rów niezostających w czynnej służbie obrony krajowej, pozwolenie to nie jest potrzebne.

Z Konsystorza biskupiego ob. Łac.

W Przemyślu 15, Stycznia 1875.

L. 117.

Wysokie c. k. Namiestnictwo z dnia 15. Grudnia 1874. L. 58561. udzieliło

W sprawach Nam reskrypt wysokiego c. k. Ministerstwa Wyznań i oświaty z 29. Listopada 1874. L.

konkurencyj- 16944. w sprawach konkurencyjnych do budowy kościołów i budynków plebańskich, pod-

nych do bu-

dowy kościo- czas toku rozpraw względem podziału lub łączenia beneficjów, który w przekładzie do

łów i budyn- wiadomości WW. Duchowieństwu podajemy.

ków plebań-

skich podczas

toku rozprawdyneków plebańskich, nieuwzględniano w toku będących rozpraw względem łączenia, zmia-

względem po- ny lub podziału beneficjów (parafii,) z czego liczne spory względem obowiązku do udziału

działu lub w konkurencyi powstają, widzę się spowodowanym do wydania następujących rozporządzeń.

łączenia be-

necjów.

1) Podczas toku rozpraw względem łączenia, zmiany lub podziału parafii, należy wedle możności unikać budowy kościołów i budynków plebańskich.

2) Jeśli wykonanie budowy nie może być odroczone, należy względ mieć na rzezoną rozprawę i według możności ustanowić przez dobrowolną ugodę, czy na wypadek skutecznego podziału, połączenia lub zmiany parafii, parafianie dopiero co do okręgu

parafii wchodzący udział mieć mają w prestacyach konkurencyjnych na wspomnianą budowę, albo czy parafianie z okręgu parafii wydzieleni być mający względem datków konkurencyjnych na tę budowę uwolnieni być mają.

3) Jeśli ugoda taka nie da się osiągnąć, wtedy przy rostrzygnięciu sporu względem obowiązku konkurencyjnego parafian katolickich należy uwzględnić, że według §. 20. ustawy z dnia 7. Maja 1874. (Dz. U.) N. 50. do zakładania nowych okręgów parafialnych jakoteż do zmiany w rozgraniczeniu istniejących parafii, potrzeba zezwolenia rządowego; że przeto łączenie, zmiana lub podział parafii dopiero wtedy za dokonane uważane być mają, jeśli do tego udzielone zezwolenie tak ze strony władzy kościelnej, jakoteż władzy państwowej prawomocnem się stało. Tak samo przy innych przez państwo uznanych wyznaniach i religijnych stowarzyszeniach, na to zważać należy, czy wszystkie do podziału, zmiany i łączenia parafii prawem przepisane warunki, do których zwykle należy także zezwolenie rządowe, zachowane były.

W Przemyślu 15. Stycznia 1875.

Niezmordowany pracownik w winnicy pańskiej X. Józef Krukowski, czas od L. 3148. pracy parafialnej wolny poświęcił napisaniu „Nauk katechetycznych,” które z polecenia 1874. Naszego przez Przewiel. JW. X. Felixa Buchwalda przejrzone i ocenione, otrzymały aprobatę Naszą. Rozesławszy zaproszenie Autora do prenumeraty na to dzieło, uważamy sobie za miły obowiązek polecić tę pracę kapłana zasłużonego na polu piśmiennictwa kościelnego, WW. Duchowieństwu dyecezalnemu. Odznacza się ona jasnością wykładu i gruntownością, a zatem wielce może być pomocną jako podręcznik dla kapłanów, zaś u świeckich przyczyni się do ożywienia wiary i do płynącego z niej żywota.

Poleca się
WW. Duchowieństwu Na-
nki katechi-
zmowe X.
Krukowskie-
go.

Z Konsystorza biskupiego ob. łac.

W Przemyślu 16. Stycznia 1875.

Znany w kraju kaznodzieja niepospolitej wymowy i gruntowności, X. Dor. Krechowiecki, którego kazania o Składzie Apostolskim zaleciliśmy WW. Duchowieństwu w Mece Pańskiej X. r. z., wydał obecnie nauki o Mece Pańskiej, które zyskały bardzo pochlebna a- probatę JEgo Excellencyi Najprzew. JMC. X. Metropolity. My z naszej strony dodamy, że

Poleca się
kazania o
w Mece Pań-
skiej X. Dra.
Krechowiec-
kiego.

kaznodzieja prowadząc słuchaczy wiernych za cierpiącym Zbawicielem od ogrojca aż na górę, na której się dokonała ofiara odkupienia rodu ludzkiego, z wielkim skutkiem wraża w serca ich Jezusa ukrzyżowanego.

W Przemyślu 16. Stycznia 1875.

Maciej,
Biskup.

Z Konsystorza biskupiego o. ł.

W Przemyślu 16. Stycznia 1875.

X. Ignacy Łobos,
Kanonik i Kanclerz.

[dod. 1]

MACIEJ HIRSCHLER

z Bożej i świętej Stolicy Apostolskiej łaski

BISKUP PRZEMYSKI O. Ł.

**ASSYSTENT TRONU PAPIEZKIEGO, HRABIA RZYMSKI, PRA-
ŁAT NADWORNY JEGO ŚWIĄTOBLIWOŚCI, KAWALER ORDE-
RU LEOPOLDA i t. d.**

**Wszystkim Wiernym Diecezji swojej
POZDROWIENIE I BŁOGOSŁAWIENSTWO PASTERSKIE!**

Kiedy Pan Bóg onym strasznym potopem wygładził wszystko stworzenie, które było na ziemi, krom Noëgo i rodziny jego, kiedy ten patryarcha na podziękowanie ofiarował całopalenie na ołtarzu, rzekł Pan: „*Oto ja postanowię przymierze moje z wami, i żadną „miarą więcej nie będzie zgubione wszelkie ciało wodami potopu. Łuk mój położę na obło-*

„kuch, i będzie znakiem przymierza między mną a między ziemią. A gdy okryję obłokami niebo, ukaże się łuk mój na obłokach i wspomnę na przymierze moje z wami, i nie będą więcej wody potopu ku wygładzeniu wszelkiego ciała.“ (Ks. Rodzaju VII. 23. IX. 11., 13-15.) Wiecie Najmilsi, że owa kara wielka przysła dla tego, iż jak mówił Pan Bóg (ks. Rodz. VI. 13.) napełniona była ziemia nieprawością, iż skażoną była, i wszelkie ciało t. j. wszyscy ludzie bardzo grzeszyli.

A chociaż i potem ludzie nie przestawali obrażać Boga, jednak już nie otworzył źródeł przepaści i upustów niebieskich, i nie przywiódł potopu na ziemię dla wytracenia ludzi i wyniszczenia wszystkiego, co na ziemi jest. Owszem dla wielkiej miłości, którą nas umiłował, posłał Syna Swego, który dał nam zmysł, światło, abyśmy poznali prawdziwego Boga i stali się synami bożymi, braćmi Chrystusowymi i współdziedzicami żywota wiecznego. Ten to Syn Jego stawszy się człowiekiem i przyjąwszy na się grzechy nasze, zadośćuczynił za nas Boskiej sprawiedliwości. I On to rozpięty na krzyżu, na którym pojednał z Ojcem i uspokoił wszystko co na ziemi i co na niebiesiech jest przez krew swoją, jest owym łukiem przymierza, na który patrząc Ojciec niebieski, wspomina na obietnice swoje, a na zasługi Jego, i powstrzymuje strzały gniewu swego, a nawet żywioły nierozumne, które się rwą na ukaranie nas za obrazę Jego, trzyma, abyśmy nie ginęli na wieki. Ten to Syn Boży, siedzący po prawicy Ojcowskiej w Niebie, a oraz codziennie zstępujący na ołtarze kościołów naszych jako ofiara błagalna, woła za nami grzesznymi i oręduje w obec Ojca, aby nam był miłościw i dał się przebłagać pokucie naszej. Wszelako choć przez Jezusa Chrystusa w Sakramencie pokuty bierzemy odpuszczenie grzechów i kary wiecznej za nie, toć pozostaje kara doczesna, której ponoszenia domaga się po nas Bóg sprawiedliwy dla ukarania przyjemności, których grzesznik szukał w występkach swoich i dla pomszczenia zniewagi, którą Bogu wyrządzał. Czy w tem życiu, czy w przyszłym t. j. w czyśćcu, odbyć ją musi kaźden, dopóki, jak mówi Ewangelia, nie odpłaci szelągą ostatniego. A jeśli ulubieńcy Boży od patryarchów począwszy nie uszli karania doczesnego, cóż powiedzieć o nas, którzy ustawicznie upadamy po krótkich bardzo powstaniach z kałuż grzechów? Ztąd kościół święty, jako troskliwa o dobro swych dzieci matka, nakładał od najdawniejszych czasów bardzo surowe i w długie lata się ciągnące kary pokutne na grzeszników już rozgrzeszonych, ażeby tym sposobom ochronić ich od doczesnego karania Boskiego. I tylko wtedy upuszczał coś z tej kary, kiedy widział w pokutniku wielką żałość i nadzwyczajny zapał poprawy. Również łagodził ostrość swoją opuszczając bądź całkowicie, bądź częściowo pokuty zadane, na wstawienie się wyznawców lub męczenników za pokutnikami. Nie sądzicie jednak Najmilsi, że kościół odstąpiwszy obecnie od dawnej surowości w pokutnej karności, ma nas za mniej winnych, albo że zmienił zapatrywanie

swoje co do sprawiedliwości Bożej domagającej się ukarania grzesznika. Bynajmniej, Kościół i dziś uważa potrzebę kary na grzeszników, potrzebę zadośćuczynienia za grzechy, choćby i za powszednie modlitwami, postami i jałmużnami. Ale macierzyńskim wiedziony uczuciem zmniejszył kary przez siebie niegdyś nakładane, litując się nad słabością naszą, którąby przeraziła dawnych wieków kilkoletnia kara pokutna. Natomiast zaś podaje nam Kościół św. sposób, którym niedostateczność pokutnych uczynków naszych uzupełnić, a oraz się od spłacenia winy doczesnej uwolnić możemy. Sposób ów zależy na dostąpieniu odpustu. Cóż czyni tedy kościół? Oto widząc nieudolność naszą do podjęcia surowej i długiej pokuty, którąbyśmy zdołali się uwolnić od kar doczesnych za grzechy nasze, pomaga nam i nadaje nam ze skarbnicy swojej nader kosztowne dary, abyśmy niemi zastąpili trudne uczynki pokutne, a tem samem winy grzechowe, które zgładzić trzeba tu lub w czyscu, spłacić mogli.

Skarbnica ta, o którejśmy wspomnieli, jest duchowną, i zawiera w sobie zadośćuczynienia, które Najdroższy Zbawiciel nasz za nas złożył, i zaprawdę ceną nieskończoną za nas zapłacił. Do tego bogactwa niewyczerpanego przyszły zadośćuczynienia Matki Najświętszej, zastępów męczeńskich, niezliczonego orszaku wyznawców i panien.

Niedosyć bowiem, że Chrystus Pan dla swego człowieczeństwa wysłużył życiem i męką swoją chwałę wiekuiłą, ale oprócz tego chcąc za nas zadośćuczynić Boskiej sprawiedliwości, przeobfitą złożył zapłatę. Rodzicielka Jego i miliony dusz Świętych zasłużyli sobie cnotami heroicznymi na uwielbienie i niebo, ale prócz owych zasług spełnili oni tyle czynów świętych, odprawili tyle pokut, tyle cierpień przebyli, że przechodzą potrzebę zasługi wymaganej na żywot wieczny.

Z tych więc zadośćuczynień robi Kościół użytek na korzyść naszą, i niemi zastępuje ubóstwo nasze. I słusznie, bo jak w jednym ciele wszystkie członki wzajem dla dobra swego działają, jak w ludzkiej społeczności praca, bogactwo i cnoty obywatelskie służą częstokroć dla powszechnego dobra miasta lub kraju, tak wszystkie uczynki dobre Boskiej Głowy Ciała kościoła i członków jego służą dla dobra wszystkich wiernych jego. Tego nas uczy skład Apostolski w artykule o Świętych obcowaniu. Kiedy więc w Sakramencie pokuty otrzymamy odpuszczenie grzechów i wiecznej kary za owe grzechy należnej, wtedy dla uwolnienia nas od kar doczesnych, któreśmy za grzechy ponosić winni, nie nakłada nam kościół dawnych kar ciężkich, ale za nie przywłaszcza i przyjednywa nam owe niepojętej ceny zadośćuczynienia ze skarbnicy swojej, dla odkupienia nas od długu, któryśmy winni byli sami zapłacić ponosząc ciężką pokutę. Taką władzę otrzymał Kościół, kiedy Syn Boży wyrzekł do Głowy jego t. j. do S. Piotra: „*I tobie dam klucze* „(Ew. ś. Mat. 16. 19.) *królestwa niebieskiego. A cokolwiek zwiążesz na ziemi, będzie zwią-*

„zakończono i w niebiesiech, a cokolwiek rozwiążesz na ziemi, będzie rozwiązano i w niebiesiech.“
A potem do wszystkich rzekł Apostołów (18. 18.) „Zaprawdę powiadam wam: cobyście-
„kolewkie związali na ziemi, będzie związane i na niebie, a cobyściekolwiek rozwiążali na
„ziemi, będzie rozwiązane i w niebie.“

Widzicie, że niemasz równej na ziemi władzy. Może Kościół otwierać niebo, i wszystkie usuwać przeszkody, któreby nam przystęp doń tamowały. Zatem może także doczesną karę, która jest przeszkodą duchowną, zawierającą nam wstęp do nieba, bądź całkowicie bądź częściowo odpuścić wiernym, którzy przez Sakrament Pokuty usprawiedliwili się i pojednali się z Bogiem.

Takie odpuszczenie całkowite kar doczesnych ofiaruje nam Kościół w jubileuszu niniejszym, który co 25 lat obchodzimy. A ponieważ w roku 1850. w którym przypadał termin na taki jubileusz, Ojciec święty nie mógł go światu chrześcijańskiemu ogłosić dla przeszkód nieprzewidywanych; przeto już pół wieku minęło, jak jeszcze za Leona PP. XII. narody katolickie uczestniczyły w dobrodziejstwie i uroczystości jubileuszowej.

I cóż to jest ów rok jubileuszowy, albo jak dawniej mówiono, lato miłościwe? Jest to rok duchownych łask, które Kościół wiernym ofiaruje. Jak bowiem niegdyś w narodzie żydowskim podczas roku jubileuszowego ustawała niewola i wygnanie, odpuszczali się długi, zwracali się sprzedane role, i przebaczały występki; tak w naszym jubileuszu chrześcijańskim, duchowne dobrodziejstwa tamtym podobne rozdzielane bywają przez nadanie odpustu zupełnego, a jak Ojciec Ś. mówi w Liście swoim, *najzupełniejszego*.

Dlaczego nazywa Ojciec Ś. ten jubileusz najzupełniejszym odpustem? — Dlatego, że się przezeń nietylko od wszelkich kar doczesnych uwolnić możemy, ale oraz ułatwione mamy dostąpienie jego. Przez co? Przez udzielenie nadzwyczajnej władzy dla spowiedników do rozgrzeszania od wszelkich grzechów, które kiedy indziej zatrzymane są władzy biskupiej lub samego Ojca Ś., przez udzielenie dalej władzy zamieniania ślubów Bogu uczynionych, i przez nadanie władzy uwalniania od rozmaitych kar kościelnych. Nakoniec za pełnienie ciężkich niegdyś pokutnych uczynków, nakłada nam Kościół zbyt łatwe natomiast uczynki, jako warunki do dostąpienia odpustu. Temi zaś są: odwiedzanie kościołów, modlitwy, spowiedź i komunja św., o którychto warunkach W. księża, pasterze Wasi, pouczyć Was nie omieszkają.

^{1/1} Taki to rok odpuszczenia i odkupienia zapowiadamy Wam z nakazu i woli Namieśnika Chrystusowego, które Listem swoim tu ^{1/1} załączonym ogłosić raczył całemu światu chrześcijańskiemu. Jest to rok pokoju między Bogiem a ludźmi, bo w skutek odpuszczenia długów nastaje zupełne pojednanie nasze z Bogiem przez zasługi Tego, który jest księciem pokoju, Zbawiciela Naszego. Jest to rok błogosławieństwa. W nim bowiem przejednywa się

nam błogosławieństwo, które Chrystus Pan, on błogosławiony owoc żywota Maryi, wysłużył i darował, aby w Nim błogosławione były wszystkie narody. O tym to roku jubileuszowym prorokował Izajasz w osobie Chrystusa, mówiąc (r. 61. v. 1. &c.) *„Duch Pański na mnie, przeto że mię Pan pomazał, posłał mię, abych oznajmił cichym, abych leczył skruszone sercem i opowiedział więźniom wyzwolenie, a zamknionym otwarcie, abych opowiadał rok ubłagalny Panu, i dzień pomsty Boga naszego, abych cieszył wszystkie płaczące, abych położył płaczącym Syon, i dał im wieniec miasto popiołu, olejek wesela miasto żałoby, płaszcz chwały miasto ducha żałości.“*

I cóż Najmilsi Synowie Nasi, wierny ludu Boży, owczarnio Nasza, najdroższą ceną krwi Chrystusowej odkupiona, czyż nie wiadomo wam, ile teraz w Syonie Pańskim t. j. w kościele naszym świętym jest więźniów, męczenników krwawemi łzami płaczących, żałobą przyciśnionych, wygnańców z własnej ojczyzny, na szyderstwo zgrai ulicznej, bezbożnego dziennikarstwa i parlamentaryzmu wystawionych? Gdzie zapuścim wzrok, poczynawszy od Stolicy Ojca Ś. Rzymu, wszędzie rabunek dóbr kościelnych, znieważanie wiary św. i jej stróżów dzieje się bezkarnie. W niemieckim cesarstwie nowo utworzonym, więżą Biskupów i kapłanów, grzywnami okładają za obronę wiary i praw kościelnych. Z Szwajcaryi ich wyganiają. Na całym Wschodzie i w Ameryce odszczepieńcy gwałtami strasznemi górę biorą nad katolikami. Co się stało o ścianę od nas z wiernym ludem obrządku ruskiego, z Unitami, w Chełmskiej diecezji, o tem świat cały mówi ze zgrozą. Tam włościanie krew za wiarę świętą przelewają, tam srogościami niewymownymi i pastwieniem się nad nieszczęśliwym ludem katolickim przeciągają go do szyzmy, do porzucenia Głowy widomej kościoła, Namiestnika Chrystusowego, a tem samem do odstąpienia wiary Chrystusowej, a przyjęcia sfalszowanej, zepsowanej błędami, która miasto Papieża Rzymskiego czci panującego świeckiego za głowę swoją. Jak widzicie arka Kościoła Bożego w skutek wylewu złości i bezbożności udręczona jest, widzicie, że Niebo Kościoła katolickiego bardzo się pokryło obłokami smutku i żałoby. Ale w pośród huku bałwanów bluźnierstwa i złorzeczeń miotanych ku Niebu, odzywa się raz po raz święty głos Papieża Rzymskiego i Biskupów. Z pośród gęstych chmur owych świecą gwiazdy promienne, a na czele ich jedna najokazalsza, wszystkim dodająca blasku. Te gwiazdy to Biskupi i Kapłani cierpiący więzy i ucisk za wiarę, te gwiazdy to Unici Chełmscy krwawo prześladowani za wiarę, a najwspanialszą gwiazdą jest sam nieomylny Mistrz Wiary, Głowa kościoła Chrystusowego, Namiestnik Chrystusa na ziemi Ojciec Ś. Pius PP. IX. On z małemi przerwami od 29 lat Papieztwa swego cierpi za wszystkich, a wszystkim dodaje przykładem swym mocy i odwagi. I czemu w pośród takich walk i burz nieustannie grzmiących, czemu wśród ciemności, które przemoc tyrańska nad kościołem roztacza, Ojciec Ś. i chwalebny

orszak Biskupów walczących nie tracą ducha, ni swobody umysłu? Czemu my wszyscy atrząc na to co się dzieje i na co się zanosi, stoimy bezpieczni z myślą niezachwianą? Temu, że mamy w pośród nas Jezusa Chrystusa w Najśw. Sakramencie utajonego, który słabością odniósł zwycięztwo nad piekłem, który głosem wiary wciąż mówi do nas: „*Nie lękajcie się, jam zwyciężył świat.*“ Mamy w pośród nas Ducha Św. ducha mocy i siły, przed któremi wszelka moc świata skruszy się i zniknie. A na prawicy króla Syonu w uwielbionem człowieczeństwie królującego stoi nasza Matka dziewicza, nasza Siostra niepokalana, Rodzicielka Jego, Marya, jako królowa w szacie złotogłowej, promiennej, i jako w poczęciu swoim, tak i teraz depce smoka piekielnego i zabija wszystkie herezye wyłęgłe ze łba owego węża pychy i wszeteczeństwa. A przed nią stoi rzesza nieprzeliczona ze wszystkich języków i narodów, Świętych i Aniołów zastępy. Oto nasza ucieczka i pomoc, nasze twierdze obronne i szyki wojenne. Na nich budujemy ufność całą. Bo jeśli jeden Anioł pobił wojska asyryjskie jednej nocy, czegoż nie zdoła Królowa Anielska i Świętych Pani?

Lecz skoro nam otwarte są skarby na ubłaganie gniewu Bożego, na oddalenie karanian, któreśmy za grzechy nasze zasłużyli, przystępujemy z ufnością do tronu łaski, z błaganem o skrócenie tych doświadczeń bolesnych, wzniesmy ręce i serca ku Ojcu na Niebie. Wzniesmy na ręku i sercach naszych On łuk przymierza, Jezusa Chrystusa, Najmilszego Syna Jego, i wołajmy: „*Wspomnij na miłosierdzie Twoje Panie i na zmiłowania Twoje, które są od wieku, abyś nie panowali nad nami nieprzyjaciele nasi, wybaw nas Boże Izraela ze wszystkich ucisków naszych.*“ — I wejrzy Pan na przymierze swe z nami i „*nie będzie nam odpłacał według grzechów naszych, ani też według nieprawości naszych.*“ Tak zaiste stanie się, bo jak powiada w ks. Mądr. 11. „*ma litość nad wszystkimi, a nie ma w nienawiści z tego, co uczynił, przebacza grzechy ludzkie dla pokuty i gładzi one.*“ —

Słyszeliście, że dla pokuty przebacza winy ludzkie. A zatem spieszymy do pokuty w tym roku świętego jubileuszu. Czas pogodny jest do pojednania się z Bogiem i zgładzenia wszelkiego długu doczesnego. Zażyjmyś tego czasu, tego lata miłościwego, abyśmy nie żalili się potem, jako jest u Proroka: „*Lato minęło, a myśmy się nie opatrzyli i zbawienia nie mamy.*“ (Jerem. 9.) Dziś się sami sądzmy i karzmy, bo kościół otwiera nam skarbnicę odpustu zupełnego, zapewnia nas słowy Apostoła (I. Kor. 11.) iż nas sądzić i karać nie będą, gdy się sami osądzim i skarżem. Osądzmy się w pokorze — wołamy z naszym Skargą — przed Bogiem i kapłanem. Wykonujemy pokuty dane, i sami ich sobie przyczyniamy, a wtedy użyje Pan Bóg miłosierdzia swego nad nami, i uczyni nam nie według zasługi grzechów naszych, ale według dobroci swej nieprzebranej.

Korzystajmy Najmilsi z tego Jubileuszu, gdyż znowu ćwierć wiekowa, a może jak niedawno, półwiekowa zajdzie przerwa, nim znowu ogłosi Ś. Stolica Apostolska nadejście lata miłościwego. A którzyż z nas dożyją tej doby uroczystej?!

Ponieważ jednak od tych, którym Pan Bóg władzę nad nami w kościele i w państwie daje, zależy pokój doczesny i szczęśliwość ludów, przeto w tym czasie jubileuszowym módlmy się za Ojca Ś. Piusa PP. IX. iżby przy czerstwym zdrowiu w najdłuższe lata sterem kościoła Bożego, tej arki, od fal burzliwych namiętności tak srogo uciskanej kierował. Módlmy się za Najjaśniejszego Monarchę naszego Franciszka Józefa, iżby bogobojną radą otoczony, chwałę katolickich przodków swoich i królów Apostolskich w obrobie wiary Chrystusowej i praw kościoła katolickiego nienaruszoną zachował, i w pośród trosk rządzenia radował się błogosławieństwem swego domu najdosjniejszego i ludów berłu Jego powierzonych szczęśliwem powodzeniem. Módlmy się za Biskupów i kapłanów, którzy cierpią więzy, grabież i wygnanie dla miłości Oblubienicy Syna Bożego, módlmy się za wiernych Unitów Chełmskich, którzy z męczeńską odwagą w pośród zdradzieckich wilków opierają się szyzmie okrutnej. Módlcie się Bracia i Synowie moi za mną i za Duchowieństwem mojem, abyśmy w światłości Bożej sami chodząc was prowadzili jej ścieżkami i zesłi się u wiecznego Biskupa dusz naszych zjednoczeni w wiekuistej miłości Jego.

Łaska Pana nasza Jezusa Chrystusa niechaj będzie z Wami wszystkimi. Amen.

Dan w biskupiej Rezydencyi Naszej w Przemyślu dnia 11. Lutego 1875.

Maciej,
Biskup.

JASLO,

Typis Ludov. Dionis. Støger, 1875.
